

immediats, i així successivament fins que hi han passat totes les cases del poble, i allavors, si convé, es torna a començar fins que'l malalt no ho necessita.

Aquí teniu una mutualitat rudimentària que salva una de les principals dificultats en els pobles petits: trobar personal per a vetllar als malalts, i que als mateix temps ajuda econòmicament, car permet a la família del malalt vendre unes dotzenes d'ous cada setmana.

En altres pobles i ciutats, al començar-se a constituir les germandats que donen subsidi en metàl·lic, moltes posaven també la obligació als associats, als germans, de vetllar, per torn, als malalts greus, costum que encara dura en moltes d'elles.

L'assistència mèdica, quan es començaren aquestes institucions, no entrà mai en els serveis que's proposaven prestar, perquè, com sabeu, els metges, amb les iguals, amb aquesta bescantada i que, no obstant, jo en diria sàbia institució de la iguala directa, tenien assegurats—que això es la iguala: un segur d'assistència mèdica—a tots els veïns els serveis mèdics, mitjansant una quantitat—prima—a la que tothom podia arribar.

Fins aquí la cosa marxava bé pels malalts, que tenien l'ajuda i la devoció dels seus coassociats, i pel metge, que s'entenia directament, i sense intermediaris enutjosos, amb els seus clients o igualats, o millor dit, assegurats d'assistència mèdica.

Però amb el desenrotlló del capitalisme i la tendència que'l caracteritza a lucrar amb la satisfacció de totes les necessitats humanes, s'han alterat aquelles relacions. El capitalisme ha procurat i, ço qu'és pitjor, ha conseguit, *explotar el negoci de les malalties*. I ho ha conseguit de la única manera que podia fer-ho: per un costat, donant als malalts menys de ço que permet que se'ls dongui la quota que paguen, o ço qu'és igual, cobrant-los més de ço degut; per això diuen que hi ha la prima pura, ço que s'hauria de pagar pels càlculs científics fets, i la prima comercial, qu'és la prima pura, més una quantitat que hi fa de benefici l'explotador del negoci. Per l'altre costat, el benefici l'han trobat constituint-se en empresaris de serveis mèdics, en intermediaris entre'l metge i el malalt, i ja podeu suposar qui és el qui reb d'aquesta combinació: el metge, que treballa com a 10 i cobra com a 5... quan hi arriba.

Aquest negoci fet a costa de les necessitats dels malalts i del treball dels metges, ha sigut i és possible perquè l'actual organització social deixa als homes, i sobretot als pobres, que són els qui més necessiten el segur de malaltia, isolats, separats, enfront de les seves necessitats, i com tots sabeu, el gran esforç del capitalisme és de mantenir dissociats als homes, d'afavorir els mals instints individualis-

tes, per a poguer millor explotar-los un a un. Enfront d'homes necessitats i isolats, la companyia negociadora ha ofert els seus serveis i han sigut acceptats. I enfront de metges sense solidaritat professional, amb un companyerisme de campí qui pugui, han sigut oferts sous irrisoris, sous de misèria, sous envildors i condicions de treball més envildores, i... també han sigut acceptats.

Els malalts, els assegurats, han començat a aprendre de lliurar-se de la *bona gent* del negoci. I cada dia més, paralel·lament a totes les altres institucions de cooperació que la visió d'una organització social més justa que l'actual fa neixer per tot arreu, es va tornant a fer del segur de la malaltia una obra de previsió i cooperació social, i no un motiu més de negoci; aquesta és la feina que fan les mutualitats que tenen de tals el nom i els fets.

I els metges? Els metges tot just començem a donar-nos compte del mal que se'ns ha fet, encara que molt probablement no tenim pas la visió clara i la voluntat del remei que hem d'usar.

Perquè avui la situació és quasi exclusivament dolenta pel metge. El necessitat de segur, amb la mutualitat ha evitat que's fes negoci amb la seva malaltia, però no s'ha preocupat, ni era la seva feina, de res més, i les relacions de les mutualitats amb els metges, si bé generalment més generoses que les de les companyies mercantils, han continuat en moltes d'elles essent de la mateixa qualitat que eren; és una mala herència per nosaltres, que les mutualitats han rebut de les companyies mercantils.

Bona part de culpa és nostra. El metge, al meu modo de veure, desconeixent sos interessos, no s'ha preocupat de satisfer ell aquesta necessitat que les famílies modestes tenen d'assegurar l'assistència mèdica, i com que la necessitat existeix, i els metges no l'hem satisfeta, s'ha satisfet, no solament sense'ls metges, sino contra els metges.

La iguala no és altra cosa que aquest segur d'assistència, però, com sabeu—i jo tinc de dir que no he trobat mai cap raó que ho justifiqués,—la classe mèdica ha declarat la guerra a la iguala. Però, oh paradoxa de les col·lectivitats amb poca consciència professional! aquell mateix metge que no ha volgut igualar directament i amb bones condicions, al Pere, al Manel, al Josep i al Ramon, ha acceptat el càrrec de metge d'una societat de la qual formen part aquests quatre individus, i, més mal retribuït i en pitjors condicions morals, els ha de prestar els mateixos serveis a que l'hauria obligat la iguala.

Volent desconèixer una necessitat, la satisfacció de la qual en res ens perjudica si sabem encarrillar-les, hem creat contractistes i empresaris dels nostres treballs; ens hem convertit en explotats, ens hem proletaritzat.